

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: osühing Selja

registrikood: 10206553

tänava nimi: Selja koolitee

maja number: 2

küla: Selja küla

vald: Tori vald

maakond: Pärnu maakond

postisihnumber: 86817

telefon: +372 58874664

e-posti address: info@seljapm.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 3 Varud	12
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 5 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	13
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	13
Lisa 7 Laenuõuded	14
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	14
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 10 Bioloogilised varad	15
Lisa 11 Kapitalirent	17
Lisa 12 Laenukohustised	18
Lisa 13 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 14 Tingimuslikud kohustised ja varad	19
Lisa 15 Sihtfinantseerimine	20
Lisa 16 Müügitulu	20
Lisa 17 Muud äritulud	21
Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused	21
Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 20 Tööjõukulud	22
Lisa 21 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	25
Vandeauditori aruanne	26

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

Selja OÜ põhitegevusalaks on eesti holsteini tõugu veiste tõuaretus, piima tootmine ning rohusöötade ja teravilja kasvatamine veisekasvatuse tarbeks (EMTAK kood 01411).

2023.aastal ühines OÜ Piistaoja Katsetalu emaettevõttega OÜ Selja.

Haritavat maad oli 2023.a. lõpus koos ühinenud OÜ Piistaoja Katsetalu maadega kasutada ca 2 495 ha (2022.aastal ca 1 636 ha), millest renditud maid ca 1 835 ha (2022.aastal ca 1 203 ha) ja omandis ca 660 ha (2022.aastal ca 433 ha).

Selja OÜ omanikud on Vooremaa Piim TÜ (99.75%) ja väikeomanikud (0,25 %).

Tulud, kulud ja kasum

2023. aasta oli ettevõttele kolmekümnes täispikk majandusaasta. Müügitulu oli 4 928 tuhat eurot (2022. aastal 5 077 tuhat eurot). Ettevõtte olulisemaks eesmärgiks oli kindlustada oma turuosa Eestis ning suurendada müügitulu.

2023. aastal oli ettevõtte majandustulemus 1 137 tuhat eurot kasumit (2022.aastal oli ettevõttel kasum 948 tuhat eurot). Ettevõtte juhtkonna hinnangul on saavutatud tulemus hea.

Majandustegevuse olulisemad suhtarvud on:

	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajaliste kohustiste maksevõime (käibevara / lühiajalised kohustised)	2,21	0,40
Likviidsuskordaja (käibevara-varud / lühiajalised kohustised)	0,72	0,15
Käiberentaablus (kasum (-kahjum) / müügitulu)	23,1%	18,7%
Võlakordaja (kohustised / omakapital)	0,73	0,89
Soliidsuskordaja (omakapitali / kohustised ja omakapital kokku)	0,58	0,53
ROA (puhaskasum / varad)	7,3%	7,7%
ROE (puhaskasum / omakapital)	12,7%	14,6%
EBITA (kasum enne intresse, makse ja põhivara kulumit)	1 827 311	1 457 813

Olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Aruandeaastal jätkus läbi ettevõtte tegevuse piirkonnas maaelu edendamine ning läbi tööhõive kogukonna omavahelise suhtluse parendamine.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti materiaalsesse põhivarasse 757 tuhat eurot (2022. aastal 470 tuhat eurot).

Toetusi saadi 2023. aastal 367 tuhat eurot (2022. aastal 444 tuhat eurot). 198 00 eurot 2023.aasta toetusi jäi väljamaksmisele 2024.aastaks.

Materiaalne põhivara

Aruandeaastal jätkasime investeringuid põllumajandustehnikasse ja maa ostuks.

Personal

Töötajate arv 2023.a lõpus koos OÜ Piistaoja Katsetalu töötajatega oli 54 (2022.a oli 44). Töötasude kogusumma koos kaasnevate maksude ja maksetega oli 1 267 tuhat eurot (2022. aastal 1 123 tuhat eurot). 2023. aastal kuulus juhatusse kaks liiget. Üks juhatuse liige töötas töölepingu alusel ja talle arvestati töötasu 24 tuhat eurot .

Valuutakursside ja intressimäärade muutumisega seotud riskid

Peamised kliendid ja hankijad on kohalikud Eesti või siis eurosooni kuuluvad riigid. Seega olulist riski valuutakursside kõikumisest ei eksisteeri. Laenude intressimäärad on kas fikseeritud või seotud EURIBORiga. EURIBORI tõus suurendab liisingu- ja laenukoormust.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Eesmärk on 2024. aastal majandustegevust jätkata.

Toorpiima hinna ja põllumajanduslikuks tootmiseks vajalike sisendite hindade volatiilsus koosmõjus mõistlikult etteprognosimatute välis- ja sisepoliitiliste teguritega teeb ettevõtte tegevuse planeerimise keeruliseks. Seetõttu plaanime 2024.aastal investeerida efektiivsemasse tehnikasse ja uudsetesse tehnoloogiatesse, samuti saavutada paremat sünergiat sidus- ja partnerettevõtetega ning läbi loomasööda kvaliteedi tõstmise soovime parandada toorpiima kvaliteeti ja suurendada väljalüpsi.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	207 727	56 619	
Nõuded ja ettemaksud	627 418	468 436	2
Varud	1 825 622	962 001	3
Bioloogilised varad	51 485	46 435	10
Kokku käibevarad	2 712 252	1 533 491	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	0	2 208 623	
Finantsinvesteeringud	1 880	940	6
Nõuded ja ettemaksud	2 808 524	2 676 509	2
Kinnisvarainvesteeringud	42 661	55 631	8
Materiaalsed põhivarad	8 251 118	5 068 337	9
Bioloogilised varad	1 667 615	795 043	10
Kokku põhivarad	12 771 798	10 805 083	
Kokku varad	15 484 050	12 338 574	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	696 776	3 252 371	12
Võlad ja ettemaksud	531 695	562 850	13
Kokku lühiajalised kohustised	1 228 471	3 815 221	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	5 325 150	2 007 619	12
Kokku pikaajalised kohustised	5 325 150	2 007 619	
Kokku kohustised	6 553 621	5 822 840	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	141 001	1 416 071	
Ülekurss	258 299	263 924	
Oma osad	0	-11 650	
Kohustuslik reservkapital	77 114	77 114	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 317 316	3 821 984	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 136 699	948 291	
Kokku omakapital	8 930 429	6 515 734	
Kokku kohustised ja omakapital	15 484 050	12 338 574	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	4 928 461	5 076 858	16
Muud äritulud	803 178	556 364	17
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	503 588	297 388	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	289 389	-70 373	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	29 921	12 065	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 365 800	-3 230 190	18
Mitmesugused tegevuskulud	-94 661	-61 290	19
Tööjõukulud	-1 266 613	-1 122 755	20
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-597 954	-436 985	
Muud ärikulud	-152	-254	
Ärikasum (kahjum)	1 229 357	1 020 828	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	2 820	2 820	
Intressitulud	0	40 528	
Intressikulud	-234 394	-115 873	
Muud finantstulud ja -kulud	138 916	-12	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	1 136 699	948 291	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 136 699	948 291	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	1 229 357	1 020 828
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	524 596	436 985
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-96 272	-1 583
Muud korrigeerimised	-289 389	70 373
Kokku korrigeerimised	138 935	505 775
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	868 284	-157 985
Varude muutus	-838 135	-439 655
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	189 953	112 817
Makstud intressid	-223 985	-115 873
Muud rahavood äritegevusest	0	-8
Kokku rahavood äritegevusest	1 364 409	925 899
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-226 962	-557 112
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	132 618	1 583
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-344 440	-132 864
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	0	-50 000
Laekunud tütarettevõtjate müügist	0	50 000
Antud laenud	0	-2 635 983
Laekunud intressid	6 901	3
Laekunud dividendid	2 820	2 820
Muud laekumised investeerimistegevusest	80 250	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-348 813	-3 321 553
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	70 000	3 134 423
Saadud laenude tagasimaksed	-786 864	-710 571
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-147 624	-42 187
Tasutud omaaktsiate või -osade tagasiostmisel	0	-7 600
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-864 488	2 374 065
Kokku rahavood	151 108	-21 589
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	56 619	78 208
Raha ja raha ekvivalentide muutus	151 108	-21 589
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	207 727	56 619

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

						Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Oma osad	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2021	1 416 071	263 924	-4 050	77 114	3 821 984	5 575 043
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	948 291	948 291
Muutused muudest väljamaksetest omanikele	0	0	-7 600	0	0	-7 600
31.12.2022	1 416 071	263 924	-11 650	77 114	4 770 275	6 515 734
Aruandeaasta kasum (kahjum)					1 136 699	1 136 699
Muutused muudest omanike sisse maksetest	0	-37	0	0	0	-37
Muutused muudest väljamaksetest omanikele	-1 269 009	0	0	0	1 269 009	0
Muud muutused omakapitalis	-6 061	-5 588	11 650	0	1 278 032	1 278 033
31.12.2023	141 001	258 299	0	77 114	8 454 015	8 930 429

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Selja 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega.

Kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel, mida on täiendatud RTJ-s 7 esitatud kasumite - kahjumitega bioloogiliste varade kajastamisel.

Raamatupidamise aastaaruande majandustehingud kirjendatakse soetusmaksumuses ja bioloogilised varad õiglase väärtuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil. Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt.

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

24.08.2023 sõlmitud ühinemislepingu alusel toimus osaühing Piistaoja Katsetalu (Ühendatav ühing) ühinemine osaühing Selja (Ühendav ühing) ilma likvideerimis-menetuseta. Ühendatava ühingu kõik tehingud loetakse tehtuks Ühendava ühingu arvel alates 31.08.2023 (ühinemise bilansi päev). Ühinemise bilansi päeva päevale eelneva päeva seisuga koostatakse Ühendatava ühingu lõppbilanss. Tegemist oli ühise kontrolli all toimunud äriühendusega, mida kajastati korrigeeritud ostumeetodil. Ühinemise bilansi päeval on üle antud kõik osaühing Piistaoja Katsetalu lepingud (sh töölepingud), varad, nõuded ja kohustused ning tasaarveldatud omavahelised nõuded ja kohustused. Piistaoja Katsetalu OÜ lõppbilansi alusel on omandatud netovara väärtus 30.08.2023 seisuga 3 486 047 eurot. Juhtkonna hinnangul on majandustegevus jätkuv.

Raha

Raha ning rahalähendid on raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiused ja lühiajalised pangadeposiidid. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil, investeerimisest ja finantseerimisest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtte on Piistaoja Katsetalu OÜ ühines 2023. aastal OÜ Selja

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses s.o. nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused.

Ostjatel laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga konkreetse kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Kõiki muid nõudeid /viitlaekumised ning muud nõuded/ kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega /miinus võimalikud allahindlused/, mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvus summas.

Varud

Ostetud kaup müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses. Arvestuses kasutatakse nii kaalutud keskmise kui ka FIFO meetodit. Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted:

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevaid muid mittetagastavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse.

Saadud põllumajandustoodangut (piim, teravili, silo jm. omatarbeks toodetud sööt) mõõdetakse lõikuse hetkel selle õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Mõõtmise tulemust loetakse soetusmaksumuseks antud kuupäeval, kui hakatakse rakendada RTJ 4 "Varud".

Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse määramise ajal Eesti Vabariigis sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest.

Bioloogilised varad

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav. Aktiivse turu olemasolul kajastatakse bioloogilist vara turuväärtuses. Soetusmaksumuses on kajastatud talvilja oras, kuna puudub aktiivne turg ja diskonteeritud rahavoogude leidmine on raskendatud.

Bioloogilised varad jaotatakse tarbitavateks ja tootvateks varadeks, mis omakorda võivad olla küpsed või ebaküpsed varad.

Tarbitavad bioloogilised varad on varad, mida muudetakse põllumajandustoodanguks (käesolevas aruandes on selleks talvilja oras) või mida müüakse bioloogiliste varadena – käesolevas aruandes müügiks kasvatatavad pullvasikad ja talvilja oras.

Tootvate ebaküpsete bioloogiliste varade hulka kuuluvad noorveised. Küpsete tootvate bioloogiliste varade hulka kuuluvad lüpsilehmad.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel

“Kasum-kahjum bioloogilistest varadest”.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle aasta ja maksumusega alates 2000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2000 euro, kantakse kasutuselevõtmisel 100%-liselt kulusse.

Amortisatsiooni arvutamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara investeeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte, mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kajastata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab soetamisega otseselt seotud kulusid. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuses, kuna õiglase väärtus ei ole mõistliku kulu ja pingutusega määratav.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2 000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised, rajatised	3...50
Masinad ja seadmed	5...10
Muu inventar	5...7

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Ülejäänud rendilepinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa; tasuta saadud vara soetusmaksumus on null. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna kui osaühing aktsepteerib finantseerimisega kaasnevaid tingimusi ja kavatseb neid täita ning finantseerimise summa on

usaldusväärsest määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse, siis kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärsest määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lahtudes valmidusastme meetodist.

Kulud

Kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Kulude liigitamine toimub vastavalt valitud kasumiaruande skeemi kirjetele. Kulused kajastatakse samas perioodis kui kajastatakse seotud tulused. Kulud, mis tehakse äritegevuse käigus, on kas perioodikulud või ettemakstud kulud. Kulutused, mis on võrdsed aruandeperioodiga või pikemad, kuuluvad perioodiseerimisele lähtudes olulisuse printsipist.

Maksustamine

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20% (tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Sealjuures kohaldub madalam maksumäär 2020. aastal makstavatele dividendidele, mille summa moodustab kuni 2/3 aastal 2018 ning 2019 jaotatud ja maksustatud keskmistest netodividendidest. Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldi eraldi dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide reaalsele väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvara ega kohustusi. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena, on toodud aastaaruande lisas 13.

Seotud osapooled

Selja OÜ aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. omanikke (emaettevõtte ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- b. tütarettevõtteid;
- c. teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h. emaettevõtte teised tütarettevõtted);
- d. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- e. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	429 242	429 242	0	
Ostjatelt laekumata arved	429 242	429 242	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	23	23	0	
Laenunõuded	2 635 984		2 635 984	7
Muud nõuded	370 540	198 000	172 540	
Intressinõuded	172 540		172 540	
Viitlaekumised	198 000	198 000	0	
Ettemaksed	153	153	0	
Tulevaste perioodide kulud	153	153	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 435 942	627 418	2 808 524	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	458 110	458 110	0	
Ostjatelt laekumata arved	458 110	458 110	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	974	974	0	
Laenunõuded	2 635 984		2 635 984	
Muud nõuded	47 525	7 000	40 525	
Intressinõuded	40 525	0	40 525	
Viitlaekumised	7 000	7 000	0	
Ettemaksed	2 352	2 352	0	
Tulevaste perioodide kulud	2 352	2 352	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 144 945	468 436	2 676 509	

Lisa 3 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	184 499	89 708
Lõpetamata toodang	64 524	34 603
Valmistoodang	1 576 599	837 690
Põllumajandustoodang	1 576 599	837 690
Kokku varud	1 825 622	962 001

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	37 709	0	41 338
Üksikisiku tulumaks	0	35 455	0	36 264
Sotsiaalmaks	0	31 742	0	47 062
Kohustuslik kogumispension	0	1 105	0	1 577
Töötuskindlustusmaksed	0	2 155	0	3 060
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	23	2 214	974	1 978
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	23	110 380	974	131 279

Lisa 5 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
10645942	OÜ Piistaoja Katsetalu	Eesti	Tõuveisekasvatus	100	0

OÜ Selja ja OÜ Piistaoja Katsetalu ühinemiskanne on OÜ Selja registrikaardile tehtud 06.11.2023

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud (eurodes)

	Kokku	
	Aktsiad ja osad	
31.12.2021	940	940
31.12.2022	940	940
	Kokku	
	Aktsiad ja osad	
31.12.2022	940	940
Muud	940	940
31.12.2023	1 880	1 880

OÜ Selja OÜ ja ühinemisel lisandunud OÜ Piistaoja Katsetalu pikaajalise finantsinvesteeringu AS Sanatoorium Tervis lihtaktsiad.

Lisa 7 Laenuõuded

(eurodes)

	31.12.2023	1 - 5 aasta jooksul	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Antud laenud	2 635 984	2 635 984	1,95%+EURIBOR	EUR	20.05.2027
Laenuõuded	2 635 984	2 635 984			

	31.12.2022	1 - 5 aasta jooksul	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Antud laenud	2 635 984	2 635 984	1,95+EURIBOR		20.05.2027
Laenuõuded	2 635 984	2 635 984			

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	0	48 105	48 105
Akumuleeritud kulum	0	-9 576	-9 576
Jääkmaksumus	0	38 529	38 529
Amortisatsioonikulu	0	-8 205	-8 205
Ümberliigitamised	1 634	23 673	25 307
31.12.2022			
Soetusmaksumus	1 634	185 362	186 996
Akumuleeritud kulum	0	-131 365	-131 365
Jääkmaksumus	1 634	53 997	55 631
Amortisatsioonikulu		-12 970	-12 970
31.12.2023			
Soetusmaksumus	1 634	185 362	186 996
Akumuleeritud kulum	0	-144 335	-144 335
Jääkmaksumus	1 634	41 027	42 661

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	60 000	63 705
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	0	7 339

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2022										
Soetusmaksumus	1 033 670	4 781 069	100 482	3 026 516	3 126 998	8 796	68 900	4 250	73 150	9 023 683
Akumuleeritud kulum	0	-1 897 336	-80 245	-1 968 969	-2 049 214	-8 796				-3 955 346
Jääkmaksumus	1 033 670	2 883 733	20 237	1 057 547	1 077 784	0	68 900	4 250	73 150	5 068 337
Ostud ja parendused		43 403	17 000	513 849	530 849	2 000	9 815	159 313	169 128	745 380
Lisandumised äriühenduste kaudu	154 857	4 067 659	103 909	1 704 312	1 808 221	0	0	0	0	6 030 737
Amortisatsioonikulu	0	-2 082 274	-24 799	-1 181 683	-1 206 482	-17	0	0	0	-3 288 773
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	-9 715	-338 662	-348 377	0	0	0	0	-348 377
Ümberliigitamised	0	126 779	0	125 200	125 200	0	-78 715	-129 450	-208 165	43 814
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	4 250	0	125 200	125 200	0	0	-129 450	-129 450	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	78 715	0	0	0	0	-78 715	0	-78 715	0
Muud ümberliigitamised	0	43 814	0	0	0	0	0	0	0	43 814
31.12.2023										
Soetusmaksumus	1 188 527	9 018 910	211 676	5 031 214	5 242 890	10 796	0	34 113	34 113	15 495 236
Akumuleeritud kulum	0	-3 979 610	-105 044	-3 150 651	-3 255 695	-8 813	0	0		-7 244 118
Jääkmaksumus	1 188 527	5 039 300	106 632	1 880 563	1 987 195	1 983	0	34 113	34 113	8 251 118

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2023
Ehitised	5 000
Masinad ja seadmed	127 500
Transpordivahendid	500
Muud masinad ja seadmed	127 000
Kokku	132 500

Lisa 10 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2022	0			0
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	1 088			1 088
Müügid	-19 707			-19 707
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	22 276			22 276
Muud muutused	-2 664			-2 664
31.12.2023	993			993

Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2022	795 043	0		795 043
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	504 435	0		504 435
Soetused	344 440	0		344 440
Müügid	-426 151	0		-426 151
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	316 923	0		316 923
Lisandumised äriühenduste kaudu	234 681	9 111		243 792
Muud muutused	-110 867			-110 867
31.12.2023	1 658 504	9 111		1 667 615

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2022			46 435	46 435
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-46 435	-46 435
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine			50 492	50 492
31.12.2023			50 492	50 492

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2023	
Loomsed varad	445 858	
Kokku	445 858	

Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse määramise ajal Eesti Vabariigis sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest.

Tootvate bioloogiliste varade turuväärtuses hindamise aluseks on loomade realiseerimisel kehtivad turuhinnad. Õiglas väärtuses

hindamisel on oluliseks eelduseks ettevõtte tegevuse jätkumine stabiilsete või kasvavate müügihindade korral.

Lisa 11 Kapitalirent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	31 480	10 439	21 041	6,371%	EUR	20.10.2026
Masinad ja seadmed	48 482	8 130	40 352	5,795%	EUR	20.03.2028
Masinad ja seadmed	97 718	26 740	70 978	5,798%	EUR	20.05.2027
Masinad ja seadmed	316 528	38 529	277 999	5,378%	EUR	20.08.2028
Kapitalirendikohustised kokku	494 208	83 838	410 370			

	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	28 519	28 519	0	2,512%	EUR	20.08.2023
Kapitalirendikohustised kokku	28 519	28 519	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	541 385	61 725
Kokku	541 385	61 725

Lisa 12 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline pangalaen	1 036 035	95 987	940 048		6,01%	EUR	13.05.2027
Pikaajaline pangalaen	1 471 117	44 367	1 426 750		6,01%	EUR	13.05.2027
Pikaajaline pangalaen	519 320	48 114	471 206		6,01%	EUR	13.05.2027
Pikaajaline pangalaen	483 746	14 589	469 157		6,01%	EUR	13.05.2027
Laen seotud osapooltelt	2 017 500	409 881	1 607 619		3,00%	EUR	31.12.2027
Pikaajalised laenud kokku	5 527 718	612 938	4 914 780				
Kapitalirendikohustised kokku	494 208	83 838	410 370				
Laenukohustised kokku	6 021 926	696 776	5 325 150				
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline pangalaen	1 131 012	1 131 012	0		4.266%	EUR	13.05.2027
Pikaajaline pangalaen	1 517 857	1 517 857	0		4.266%	EUR	13.05.2027
Laen seotud osapooltelt	2 582 602	574 983	2 007 619		3%	EUR	31.12.2024
Pikaajalised laenud kokku	5 231 471	3 223 852	2 007 619				
Kapitalirendikohustised kokku	28 519	28 519	0				
Laenukohustised kokku	5 259 990	3 252 371	2 007 619	0			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Maa	1 188 527	1 033 670
Ehitised	5 039 300	2 883 733
Masinaid ja seadmeid	541 385	982 759
Muud materiaalsed põhivarad	0	73 150
Muud varad	2 692 333	7 263 011
Kokku	9 461 545	12 236 323

Ettevõtte varadele on seatud kommertsipant SEB Pank kasuks kokku summas 674 832 eurot

Lisa 13 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	237 984	237 984
Võlad töövõtjatele	134 244	134 244
Maksuvõlad	110 380	110 380
Muud võlad	48 933	48 933
Dividendivõlad	2 788	2 788
Muud viitvõlad	46 145	46 145
Saadud ettemaksed	154	154
Muud saadud ettemaksed	154	154
Kokku võlad ja ettemaksed	531 695	531 695
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	291 908	291 908
Võlad töövõtjatele	130 946	130 946
Võlad seotud osapooltele	3 892	3 892
Maksuvõlad	131 279	131 279
Muud võlad	4 825	4 825
Dividendivõlad	2 788	2 788
Muud viitvõlad	2 037	2 037
Kokku võlad ja ettemaksed	562 850	562 850

Lisa 14 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	6 763 213	3 816 220
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	1 690 803	954 055
Kokku tingimuslikud kohustised	8 454 016	4 770 275

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavad netodividendid ja 2024.aasta kasumiaruandes kajastatav dividendide tulumaksukulu ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2023.

Lisa 15 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
PRIA	0	0	444 012	0	444 012	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	444 012	0	444 012	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	0	444 012	0	444 012	0	0	0
	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
PRIA	0	0	366 732	0	564 532	0	198 000	0
Töötukassa	0	0	950	0	950	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	367 682	0	565 482	0	198 000	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	0	367 682	0	565 482	0	198 000	0

Nõue PRIA vastu on 2023.aasta tingimustega taotletud ja otsustatud tegevustoetused, mis on laekunud 2024 aastal.

Lisa 16 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	4 928 461	5 076 858
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	4 928 461	5 076 858
Kokku müügitulu	4 928 461	5 076 858
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piimakarjakasvatus	4 391 495	4 255 139
Mootorikütuse jaemüük sh tanklate tegevus	0	51 918
Jaemüük muudes spetsialiseerumata kauplustes	0	24 228
Muu teenindus	88 508	548 242
Pm masinate rentimine koos teen.personaliga	69 827	97 132
Teravilja, loomasööda hulgimüük	378 631	100 199
Kokku müügitulu	4 928 461	5 076 858

Lisa 17 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022
Kasum materiaalseste põhivarade müügist	107 777	1 583
Tulu sihtfinantseerimisest	565 482	444 012
Rendi- ja üüritulu	121 893	106 160
Kindlustushüvitised	7 662	0
Muud	364	4 609
Kokku muud äritulud	803 178	556 364

Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2023	2022
Tooraine ja materjal	2 241 171	1 916 946
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	26 415	93 271
Energia	366 434	283 232
Elektrienergia	170 187	77 266
Soojusenergia	5 693	2 691
Kütus	190 554	203 275
Veevarustusteenused	124	0
Alltöövõtutööd	53 632	163 241
Transpordikulud	1 910	0
Maarent	175 814	109 024
Tööjõurent	1 685	90 118
Muud	498 615	574 358
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	3 365 800	3 230 190

Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Mitmesugused bürookulud	4 660	20 706
Lähetuskulud	108	0
Koolituskulud	3 929	0
Riiklikud ja kohalikud maksud	11 422	18 435
Muud	74 542	22 149
Kokku mitmesugused tegevuskulud	94 661	61 290

Lisa 20 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	948 839	842 632
Sotsiaalmaksud	317 774	280 123
Kokku tööjõukulud	1 266 613	1 122 755
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	54	44
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	52	41
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	2	3

Lisa 21 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Vooremaa Piim TÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Eesti Piimafarmid OÜ
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksud			
Tütarettevõtjad	0	55 826	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	405 245	396 352	
Kokku nõuded ja ettemaksud	405 245	452 178	
Laenukohustised			
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	409 881	574 983	
Kokku laenukohustised	409 881	574 983	
Võlad ja ettemaksud			
Tütarettevõtjad	0	480	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	3 412	
Kokku võlad ja ettemaksud	0	3 892	

PIKAAJALISED	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksud			
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 808 524	2 676 509	
Kokku nõuded ja ettemaksud	2 808 524	2 676 509	
Laenukohustised			

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 607 619	2 007 619	
Kokku laenukohustised	1 607 619	2 007 619	

ANTUD LAENUD	31.12.2021	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	0	2 635 984	0	2 635 984	40 525	11
Kokku antud laenud	0	2 635 984	0	2 635 984	40 525	

ANTUD LAENUD	31.12.2022	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2023	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	2 635 984	0	0	2 635 984	132 015	
Kokku antud laenud	2 635 984	0	0	2 635 984	132 015	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Tütarettevõtjad	0	171 423	171 423	0	1 209	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	216 000	441 016	2 582 603	77 928	
Kokku laenukohustised	0	387 423	612 439	2 582 603	79 137	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2023	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 582 603	0	565 103	2 017 500	48 209	
Kokku laenukohustised	2 582 603	0	565 103	2 017 500	48 209	

MÜÜDUD	2023			2022		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Tütarettevõtjad	501 465	205 426	29 000	159 758	228 183	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 931 421	734 383	0	4 116 886	263 835	0
Kokku müüdid	3 432 886	939 809	29 000	4 276 644	492 018	0

OSTETUD	2023			2022		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Tütarettevõtjad	103 547	38 930	318 452	102 173	79 200	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	42 317	0	36 917	363 265	32 500
Kokku ostetud	103 547	81 247	318 452	139 090	442 465	32 500

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2023	2022
Arvestatud tasu	24 000	38 501

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.04.2024

osaühing Selja (registrikood: 10206553) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AGO TEDER	Juhatuse liige	30.04.2024
TOOMAS MILLER	Juhatuse liige	30.04.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Osaühing Selja osanikele.

Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud osaühing Selja (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud meie aruande osas „Märkusega arvamuse alus” kirjeldatud asjaolude mõjud, kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Märkusega arvamuse alus

Alates ühinemise kuupäevast 31.08.2023 tuleb ühendatava ühingu (Osaühing Piistaoja Katsetalu) tehingud lugeda tehtuks ühendava ühingu (osaühingu Selja) arvel. Ühinemiseelne bilanss ehk ka ühendatava ettevõtte lõppbilanss tuleb koostada kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Meie teostatud auditiprotseduuride tulemusel tuvastasime, et ühinemiseelse bilansi koostamisel ei ole inventeeritud nõuetekohaselt kõiki varasid ja kohustusi seisuga 30.08.2023 ning meie hinnangul kajastub seetõttu ettevõtte osaühing Selja kasumiaruandes Osaühing Piistaoja Katsetalu äritegevusega seoses hinnanguliselt müügitulusid kuni summas 128 000 eurot, saadud toetuste tulused kuni summas 84 000, toodangu arvele võtmist 306 000 eurot ning kulusid (sh kaubad, materjal ja teenused, amortisatsioonikulu ning tööjõukulud) kuni summas 462 000 eurot, mille tekkepõhine periood oli 30.08.2023 ning varem ning mille võrra võivad väheneda Osaühing Selja vastavad kasumiaruande kirjed, muutuvad nendele vastavad lisad, rahavoogude aruande kirjed, ning nende kasumiaruande kirjete muutuse netosumma kajastub eelmiste perioodide jaotamata kasum seisuga 31.12.2023 muutusena.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknep oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Nagu kirjeldatud eespool osas „Märkusega arvamuse alus” kajastub ettevõtte osaühing Selja kasumiaruandes Osaühing Piistaoja Katsetalu äritegevusega seoses hinnanguliselt müügitulusid kuni summas 128 000 eurot, saadud toetuste tulused kuni summas 84 000, toodangu arvele võtmist 306 000 eurot ning kulusid (sh kaubad, materjal ja teenused, amortisatsioonikulu ning tööjõukulud) kuni summas 462 000 eurot, mille tekkepõhine periood oli 30.08.2023 ning varem.

Seetõttu ei ole me suutelised tegema järeldust, kuivõrd on selle asjaoluga seoses tegevusaruandes esitatud finantssuhtarvud väärkajastatud.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Tiina Lindmäe

Vandeaudiitori number 372

AVAC Audit OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 286

A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

30.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

osaühing Selja (registrikood: 10206553) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TIINA LINDMÄE	Vandeaudiitor	30.04.2024

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 317 316
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 136 699
Kokku	8 454 015

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	4194875	85.12%	Jah
Teravilja, töötlemata tubaka, seemnete ja loomasööda hulgimüük	46211	452925	9.19%	Ei
Taimekasvatuse abitegevused	01611	122507	2.49%	Ei
Muu teenindus	96099	115109	2.34%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 58874664
E-posti aadress	info@seljapm.ee